

Téma: svět nerovných možností

Anotace

Nerovnost mezi lidmi je přetrvávající a sílí světovou výzvou. Program představuje její rozmanité formy a propojuje je s dopady i příčinami klimatické změny. Vede studenty a studentky ke kritické reflexi tématu, uvědomění si jeho rizik a vlivu na podobu jejich současného i budoucího života.

Cíle

- Účastníci a účastnice přemýšlejí o souvislostech mezi klimatickou změnou a nerovnostmi.
- Účastníci a účastnice se seznámí s pojmy sociální nerovnost, genderová nerovnost, ekonomická nerovnost, mocenská nerovnost a nerovnost v přístupu ke zdrojům.
- Účastníci a účastnice přemýšlejí o míře dopadů klimatické změny na různé aktéry v kontextu jejich nerovných pozic.

Doporučený věk

15+

Doba trvání

45 minut

Pomůcky

vytištěné texty z příloh, flipchart s definicí sociálních nerovností, papíry na poznámky, podložky, psací potřeby

Evokace: rolové kartičky do trojic (10 minut)

Vyzveme všechny zúčastněné, aby utvořili trojice. Každá trojice si vylosuje kartu s krátkým popisem osobnosti a přečte si ji. Poté vyzveme k diskusi: *S jakou nevýhodou se osoba z kartičky může ve společnosti potýkat?* Po diskusi všichni v kroužku sdílejí, na co přišli.

Ptáme se: *V čem jsou lidé znevýhodněni oproti jiným studentům/matkám/občanům...?*
Nevýhody zapisujeme na tabuli. *Napadá vás nějaký typ nerovnosti, který by mohl za nevýhodou stát?*

Sdílené porozumění pojmu sociální nerovnost (10 minut)

Navážeme na předchozí část: *Všechny nevýhody, které jste zmiňovali, vytvářejí mezi lidmi sociální nerovnost.*

Vyvěsíme flipchart a přečteme definici sociální nerovnosti (vzniká sdílené porozumění pojmu): *Sociální nerovnost označuje stav ve společnosti, kdy jednotlivci nebo skupiny nemají rovný přístup k hmotnému bohatství, vzdělání, moci, svobodě nebo kvalitě života.*

Poté vyvěsíme druhý flipchart s druhy nerovností. Necháme zúčastněné text přečíst a vyzveme je, aby se ptali na formulace, které neznají.

Přejdeme k další části: *Druhů nerovností mezi lidmi je na světě opravdu mnoho. Nás teď ale bude zajímat především to, jak nerovnosti ve světě souvisejí s klimatickou změnou.*

Případovky (20 minut)

Každý sám si přečte jeden z textů z přílohy 2 (10 minut). Upozorníme, aby se při čtení zaměřili na tyto otázky:

- *Jaké typy nerovností z flipchartu se v příkladech objevují?*
- *Jaký se v textu objevuje problém?*

Následuje společná reflexe (10 minut). Všichni sdílejí, co se z textů dozvěděli. Ptáme se jich: *Jak nerovnost v příkladech ovlivňuje dopady klimatické změny na skupiny, které v textu figurují?*

Závěr (5 minut)

Při závěrečném kolečku se může každý vyjádřit, co si z dnešního programu odnáší.

Příloha 1: Karty s nevýhodami

Tomáš je čtrnáctiletý kluk, který se svými rodiči žije v malé obci v jižních Čechách. Protože je obec opravdu velmi malá, nenachází se v ní žádné střední odborné školy ani gymnázia. Rodiče se rozhodli přihlásit Tomáše na gymnázium v nejbližším krajském městě. Gymnázium má dobrou pověst a je považováno za velmi prestižní, a proto musejí děti, které zde chtějí studovat, uspět u náročných zkoušek. Na třicet míst, které gymnázium každoročně nabízí, se hlásí až 150 dětí. Mnoho z nich se proto na přijímací zkoušky připravuje předem, buď přímo na svých základních školách, nebo doma s rodiči. Tomášovi rodiče ale vlastní velký statek a jsou časově velmi vytíženi. S chodem domácnosti musí pomáhat také Tomáš. Jeho základní škola bohužel nenabízí svým žákům a žákyním žádnou podporu v přípravě na zkoušky mimo standardní výuku.

Michaela po zřízení prvního bankovního účtu ve svých šestnácti letech zjistila, že jsou proti ní vedeny exekuce kvůli jízdě na černo z doby, kdy jí bylo devět let. K tomu se přidal dluh u operátora, protože si na ni otec zřídil paušál, který neplatil. Vymáhané částky v součtu přesahují 130 tisíc korun. Michaela je může jen velmi těžko splatit, přestože při škole pracuje na několika brigádách zároveň.

Rula Ashtiya je dvacetiletá palestinská dívka žijící v Pásmu Gazy – na území při pobřeží Středozemního moře okupovaném izraelskými vojáky. Mezi Palestinci a Izraelci probíhá již od konce 19. století ozbrojený konflikt. Území je nyní rozděleno kontrolními přechody, které hlídají izraelští vojáci. Rula byla na jaře donucena porodit na špinavé silnici blízko kontrolního přechodu Beir Furik poté, co jí izraelští vojáci nepovolili přejít hranici, když šla do nemocnice ve městě Nablus. Její dítě zemřelo několik minut po porodu.

Když Antonie po dokončení vysoké školy sháněla práci, čekalo ji při jejím prvním pohovoru překvapení. V jedné reklamní designové firmě ji bez pozdravu nebo úsměvu pán ve středních letech položil jako první otázku: „Máte děti?“ Po záporné odpovědi ihned následoval dotaz, zda je Antonie vdaná, kolik jí je let, jestli plánuje děti a případně kolik. Na vzdělání, praxi ani schopnosti se pán již nezeptal. Antonii několik dní po pohovoru přišla z agentury odpověď, že se rozhodli vybrat jiného kandidáta.

Bývalému učiteli tělocviku a celoživotnímu sportovci Miroslavovi z ostravských Radvanic před třemi lety manželka onemocněla rakovinou a zemřela. Když lékaři diagnostikovali i jemu nádor v plicích, začal si klást otázky, jak je to možné. Když celou věc konzultoval se svým lékařem, ukázalo se, že v blízkém sousedství je rakovina téměř v každé domácnosti. Důvodem je poloha městské čtvrti a nedaleká průmyslová zóna s hutěmi Arcelor Mittal.

Lukáš je studentem víceletého gymnázia v maturitním ročníku. Kvůli pandemii covidu-19 a vládním opatřením však celý tento ročník strávil při online distanční výuce. Na rozdíl od většiny svých spolužáků však nemá svůj vlastní počítač – jeden přístroj sdílí s dalšími dvěma sourozenci, kteří mají také povinnost účastnit se online výuky. Čas, který může Tomáš věnovat přípravě na závěrečné zkoušky, je proto omezený. Se svými sourozenci podobně sdílí i jeden pokoj. Navíc se rodiče dětí rozhodli v průběhu pandemie rozvést a doma v poslední době probíhají časté hádky. Jelikož jsou zavřené i knihovny, Lukášovo zázemí pro studium není vyhovující. Maturitní zkouška je však stejná pro všechny a výjimky neexistují.

Tereza se se svou čtyřletou dcerou čerstvě přestěhovala ze svého rodného města do Brna. Důvodem stěhování byla nová práce, kterou Tereza nechtěla odmítnout, přestože v Brně ještě nikoho nezná. Brzy poté, co do zaměstnání nastoupila, ale narazila na problém – kvůli dlouhodobě nemocné kolegyni ji zaměstnavatel oznámil, že místo tří pracovních dní, na kterých se původně domluvili, bude muset pracovat pět dní v týdnu. Žádná z brněnských školek kvůli přeplněným kapacitám Terezinu dcerku nepřijala. Tereza má navíc omezené finance, které by mohla použít na zaplacení soukromého hlídání a žádné přátele v Brně zatím nemá.

Příloha 2: Případovky

Život v uličce rakoviny

Původně se jí přezdívalo „země plantáží“, dnes je tato oblast známá jako Cancer Alley neboli „ulička rakoviny“. Cancer Alley je 85 mil dlouhý úsek řeky Mississippi lemovaný ropnými rafinériemi a petrochemickými továrnami mezi New Orleans a Baton Rouge ve Spojených státech. Jde o stejnou oblast, kde se v minulosti nacházely plantáže indiga a cukrové třtiny a kde byli nuceni pracovat zotročení Afričané. Dnes tato lokalita slouží jako průmyslový uzel s téměř 150 ropnými rafinériemi a chemickými zařízeními. Více než polovinu z 20 000 obyvatel přitom stále tvoří Afroameričané – potomci bývalých otroků. Neustále se rozšiřující koridor petrochemických závodů nejenže znečistil okolní vodu a vzduch, ale také vystavil obyvatele rakovině, chorobám dýchacích cest a dalším zdravotním problémům.

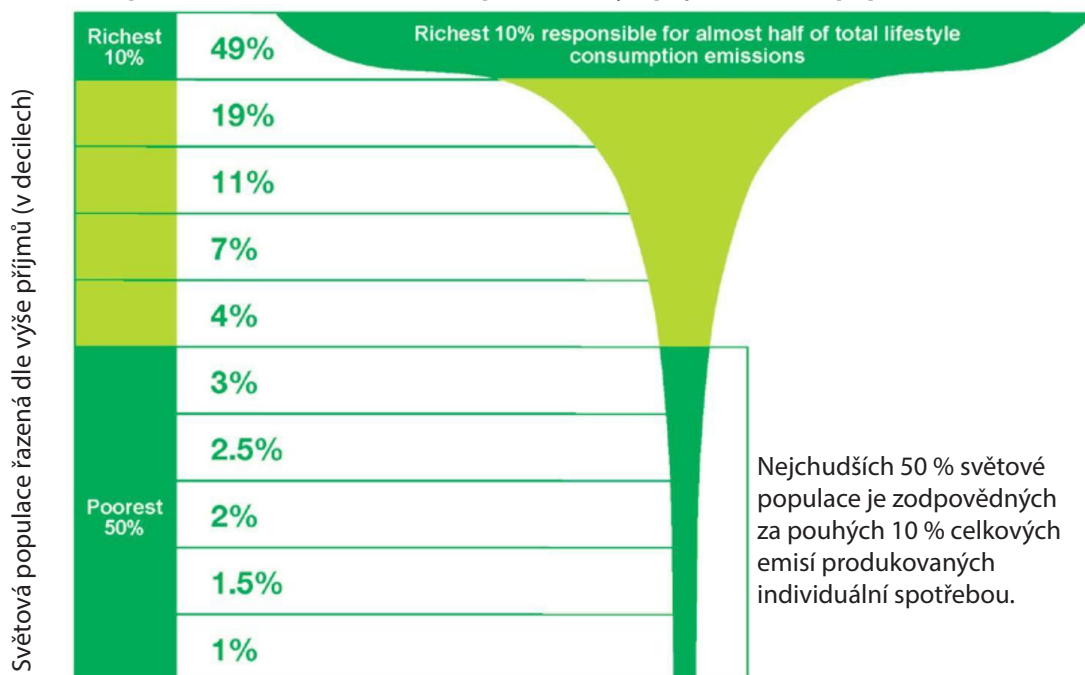
Podle údajů z *Národní mapy toxických látek v ovzduší* Agentury pro ochranu životního prostředí je riziko rakoviny v převážně afroamerických okresech v porovnání s oblastmi, kde žijí převážně bílí Američané, téměř dvojnásobné. V roce 2018 navíc rada městečka schválila projekt nadnárodní firmy Formosa Plastics Group, která má v oblasti vybudovat jedno z největších světových zařízení na výrobu plastů – jeho plocha má pokrýt rozlohu větší než tisíc fotbalových hřišť. Podle OSN nové petrochemické komplexy zhorší znečištění životního prostředí a neúměrně ovlivní práva afroamerických komunit na život, zdraví a přiměřenou životní úroveň. Tamní roční emise oxidu uhličitého by tak mohly překročit emise ze 113 zemí. OSN také varuje před možným porušováním kulturních práv, protože nejméně čtyři pohřebiště předků dotčených obyvatel jsou vážně ohrožena plánovanou výstavbou. „Afroameričtí potomci zotročených lidí, kteří kdysi obdělávali půdu, jsou dnes hlavními oběťmi smrtelného znečištění životního prostředí, které tyto petrochemické závody v jejich sousedství způsobily,“ uvedla OSN.

Zdroj

Environmental racism in Louisiana's 'Cancer Alley', must end, say UN human rights experts. *UN News* [online]. United Nations, 2. 3. 2021 [cit. 19. 7. 2021]. Dostupné z: <https://news.un.org/en/story/2021/03/1086172>.

Komu teče do bot a kdo je za vodou

Procentuální podíl emisí oxidu uhličitého v poměru k výši příjmů světové populace

Podle výsledků výzkumu světové organizace Oxfam je změna klimatu neoddelitelně spjata s ekonomickou nerovností. Graf výše ukazuje porovnání individuální produkce emisí oxidu uhličitého (CO₂) v různých zemích (rostoucí koncentrace CO₂ v atmosféře je jednou z hlavních příčin klimatické změny). Ukazuje se, že nejchudší polovina světové populace, přibližně 3,5 miliardy lidí, je zodpovědná pouze za přibližně 10 % celkových globálních emisí připisovaných individuální spotřebě. Současně tito lidé žijí v drtivé většině v zemích nejzranitelnějších vůči změně klimatu – ohrožuje je zvedající se hladina oceánů, hurikány, povodně a další přírodní katastrofy. Nejvíce zasaženy jsou ostrovní a přímořské státy, především ty s méně rozvinutou infrastrukturou. Obyvatelé Marshallových ostrovů v Tichém oceánu již nyní v důsledku klimatické krize zažívají pravidelně záplavy a bouře, které ničí jejich domovy a živobytí.

Zhruba polovinu celkových emisí lze naopak připsat nejbohatší desetině lidí. Jde především o obyvatele Evropy a Severní Ameriky, kteří mají průměrnou uhlíkovou stopu jedenáctkrát vyšší než nejchudší polovina populace a šedesátkrát vyšší než 10 % nejchudších lidí.

Uhlíková stopa = měřítko dopadu lidské činnosti na životní prostředí, a zejména na klimatické změny. Uhlíková stopa je (obdobně jako ekologická stopa) nepřímým ukazatelem spotřeby energií, výrobků a služeb. Měří množství skleníkových plynů, které odpovídá určité aktivitě či výrobku.

Zdroj

Extreme carbon inequality [online]. Oxfam Media Briefing, 2. 12. 2015 [cit. 19. 7. 2021]. Dostupné z: https://www-cdn.oxfam.org/s3fs-public/file_attachments/mb-extreme-carbon-inequality-021215-en.pdf.

Ženy, které chrání stromy

V roce 1973 bylo v indické vesnici Gopeshwar rozhodnuto o vykáčení 300 jasanových stromů. Povolaná těžařská společnost se však střetla s odporem místních vesničanek, které se rozhodly, že nedovolí pokácet byt' jen jediný strom. Místní ženy se za doprovodu bubnů a zpěvu lidových písní vypravily ke stromům určeným k těžbě a před příchodem těžařů je obejmuly. Staly se inspirací pro další akce podobného rázu i pro vznik hnutí Chipko (v překladu znamená přibližně „přimknutí“ a symbolizuje gesto obejmutí stromů, kterým ženy nenásilně chránily stromy před pokácením). Hnutí se staví proti hospodářskému rozvoji, klade důraz na soběstačnost živobytí ve smyslu nezávislosti na obchodu a na harmonický vztah s přírodou, kterou považuje především za ženskou hodnotu. Kvůli průmyslovému odlesňování v některých indických státech totiž skutečně došlo až ke zdvojnásobení času, který ženy musejí každodenně věnovat shánění trochy dřeva na vaření.

Ne náhodou vznikají podobná environmentální hnutí po celé planetě. Důsledky změny klimatu a destrukce životního prostředí ohrožují celosvětově více ženy než muži. Ženy a dívky jsou obětí živelných pohrom častěji především kvůli společenským normám, které snižují jejich šanci na přežití. Velká část chudých žen v oblastech globálního Jihu nemá přístup ke vzdělání. Úroveň vzdělanosti přitom přímo koreluje s přístupem k systémům včasného varování. Pokud tedy ženy nemají vzdělání, velmi pravděpodobně nebudou mít ani informace o přicházející katastrofě. V případě, že se o pohromě vůbec dozvědí, budou i tak silně omezeny péčí o děti a seniory, která zpomaluje jejich schopnost nalézt úkryt. Ženy jsou také častěji podvyživené, a tedy zranitelnější vůči přírodním katastrofám. V porovnání s muži se jim také dostává méně často zdravotní péče.

Zdroje

HORKÝ, Ondřej. *Gender a rozvoj: co nás rozděluje, co nás spojuje* [online]. 2008 [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <https://adoc.pub/ondej-horky-g-e-n-d-e-r.html>.

Klimatické změny: Nejsilněji jsou zasaženy ženy v rozvojových zemích [online]. Asociace pro rovné příležitosti [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: http://www.feminismus.cz/download/klimaticke_zmeny_zeny.pdf.

SEDLÁKOVÁ, Michaela. *Ekofeminismus: teorie a praxe*. Liberec, 2017. Bakalářská práce. Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická. Vedoucí bakalářské práce Martin Brabec. Dostupné také z: https://dspace.tul.cz/bitstream/handle/15240/60976/V_39917_Pb.pdf?sequence=4.

Mezigenerační solidarita

Přepis projevu Greta Thunbergové na summitu OSN, New York 2019 (kráceno)

Tohle je celé špatně. Neměla bych tu být. Měla bych být ve škole na druhé straně oceánu. Přesto ale od nás mladých žádáte naději. Jak se opovažujete?

Svámi prázdnými slovy jste mě připravili o dětství a o mé sny, přesto jsem jedna z těch šťastnějších. Lidé trpí a umírají, celé ekosystémy kolabují. Jsme na začátku masového vymírání a jedině, o čem dokážete mluvit, jsou peníze a pohádky o věčném ekonomickém růstu. Jak se opovažujete?

Říkáte, že nás slyšíte a že si uvědomujete vážnost situace, ale nehledě na to, jak jsem smutná a naštvaná, nechci tomu věřit. Kdybyste opravdu rozuměli situaci, a přesto byste i tak zklamávali ve svých činech, byli byste zlí. A tomu odmítám věřit.

Populární myšlenka snížit produkci emisí na polovinu během deseti let nám dává pouze padesátiprocentní šanci na to, že se země udrží pod hranicí nárůstu teploty o 1,5 stupně, čímž riskujeme spuštění nevratných řetězových reakcí, které lidstvo nebude moct kontrolovat.

Padesát procent je možná pro vás přijatelných. Tahle čísla ale nezahrnují přelomové okamžiky, dodatečné oteplování skryté za toxickým znečištěním ovzduší nebo aspekty rovnosti a spravedlnosti v oblasti klimatu. Spoléhají se také na mou generaci, která má ovzduší zbavit stovek miliard tun vámi vyprodukovaného oxidu uhličitého pomocí technologií, které téměř neexistují.

Takže jednoduše pro nás není padesátiprocentní risk přijatelný, protože jsme to my, kdo bude muset žít s následky. Jak se opovažujete předstírat, že se vše vyřeší jako obvykle jen pomocí byznysu a nějakých technických řešení? Při současné míře produkce emisí bude limit oxidu uhličitého, který nám zbývá, kompletně vyčerpaný během méně než osmi a půl roku.

Dnes se tu ale v souladu s těmito hodnotami nedozvíme žádná řešení nebo plány, protože tato čísla jsou až moc nepříjemná. A vy pořád nejste dostatečně zralí na to, abyste řekli, jak je to doopravdy. Zklamáváte nás.

Ale mladí lidé začínají chápat vaši zradu. Upírají se na vás zraky budoucích generací. A pokud se rozhodnete zklamat, tak vám říkám, že my vám to nikdy nezapomeneme. Nedovolíme, aby vám to prošlo. Tady a teď je ta chvíle, abychom stanovili meze. Svět se probouzí a změna přichází, ať se vám to líbí, nebo ne.

Děkuji.

Babiš a zemědělské dotace

Podle bruselského Centra pro evropská politická studia se v přehledu padesáti největších příjemců zemědělských dotací v České republice umístila dceřiná společnost holdingu Agrofert Alimex Nezvěstice na 35. příčce. Jen v roce 2019 inkasovala z Bruselu 1,3 milionu eur, tedy v přepočtu asi 33 milionů korun. V seznamu figurují i další firmy ze svěřenského fondu premiéra Andreje Babiše (ANO). Podnik Oseva Agri Chrudim obsadil 36. místo a Kladrubská 41. místo. Pokud by se ovšem dotace pro podniky sečetly, holding by se vzápětí vyšvihl na přední pozice. Nemluvě o dotacích pro další firmy koncernu, kterých je zhruba 230.

Nynější přehled dokazuje, že je u nás podnikatelské prostředí kvůli dotacím pro Agrofert i další velké podniky pokřivené. Řada malých soukromníků nemá šanci pronajmout si jakoukoli půdu, protože je Agrofert přeplatí. Podobný přehled zemědělských dotací zveřejnil také Deník N, a to s odkazem na data společnosti Datlab. Podle něj Agrofert čerpal v letech 2017 až 2019 na zemědělských dotacích celkem 2,9 miliardy korun. Má tak být vůbec největším příjemcem agrodotací v České republice.

Společná zemědělská politika je nejvýraznější položkou rozpočtu Evropské unie. Představuje balík 60 miliard eur, které jsou každoročně přerozděleny k podpoře zemědělců, k zajištění zásobování populace potravinami, ochraně biodiverzity a boji proti klimatickým změnám. Většina těchto peněz však nemíří správným směrem a Evropskou unii od vlastních cílů spíše vzdalují. Z úctyhodného balíku peněz totiž vede 24 miliard eur k regionům, jež v rámci

celoevropského zemědělství už patří k nejbohatším. Dotace tedy dostávají ti, kteří hospodaří ve velkém a umějí je čerpat.

Chudší regiony, které v součtu zaměstnávají více zemědělců a podporu by jistě ocenily, takovou možnost ale v praxi nemají. Pokud by EU nesponzorovala blahobyť už zajištěných zemědělců, neměla by problém dát dohromady potřebných 20 miliard eur ročně na prosazování podpory biodiverzity. Zásadním pochybením dotační politiky na úrovni životního prostředí je také fakt, že po svých příjemcích nepožaduje žádný důkaz environmentální prospěšnosti. Peníze se rozdávají fixně za obdělávané hektary. Podpory se tak nedočkají ti, kteří hospodaří lépe, ale ti, kteří hospodaří na větší ploše.

Zdroje

BŘEŠŤAN, Robert. Babiš politik přihrává Babišovi byznysmenovi: zemědělství, potraviny i umělá oplodnění. *Hlídací pes* [online]. 13. 3. 2021 [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <https://hlidacipes.org/kdyz-babis-politik-prihrava-babisovi-byznysmenovi-zemedelstvi-potraviny-i-umela-oplodneni>.

GURYČOVÁ, Kristýna. Analýza řadí Agrofert mezi největší příjemce dotací, zemědělský fond mu předběžně schválil další peníze. *IROZHLAS* [online]. 26. 5. 2021 [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/stret-zajmu-evropsky-parlament-rezoluce-dotace-agrofert-szif_2105260500_kno.

SACHER, Tomáš. Co zastaví Andreje Babiše. *RESPEKT* [online]. 17. 5. 2009, aktualizace 13. 10. 2013 [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2009/21/co-zastavi-andreje-babise>.

Příloha 3: Jak nerovnosti narovnávat

Nepodmíněný základní příjem

Všeobecný neboli nepodmíněný základní příjem (NZP) je příjem, který dostává každý občan nezávisle na své ekonomické situaci či jiných podmínkách a který mu umožňuje zajistit důstojný život ve společnosti. Nepodmíněný základní příjem by mohl pomoci vyřešit několik aktuálních společenských problémů.

Zprvė, potýkáme se se strukturální (technologickou) nezaměstnaností díky automatizaci výroby. Plná zaměstnanost už tedy není možná.

Zadruhé, práce je ale ve společnosti hodně. Ovšem práce, která není placeným zaměstnáním, z pohledu trhu jako by neexistovala. Například péče o děti, o starší a nemocné, o domácnost, kterou v naší společnosti většinou vykonávají ženy, je ve velké míře společností přehlížená a neohodnocená.

NZP by mohl pomoci proměnit naši představu o tom, co je smysluplná práce, a umožnit lidem věnovat se tomu, co považují za nejdůležitější, ať už to bude péče o nejbližší, komunitní práce, kreativní či umělecká aktivita. NZP také umožní lidem pečlivěji si vybrat povolání bez zbytečného tlaku na co nejrychlejší nalezení pozice. Spokojený zaměstnanec je i spolehlivější zaměstnanec.

Navíc může NZP proměnit naše priority: na špičce už nebudou produktivismus a masová spotřeba, které jsou neustále poháněny snahou o plnou zaměstnanost. NZP proto směřuje k udržitelné ekonomice a šetrnému zacházení s přírodou a přírodními zdroji.

Zdroje

ŠPLÍCHAL, Pavel, BĚLÍČEK, Jan. Zuzana Uhde: Základní nepodmíněný příjem umožňuje promyslet, co považujeme za smysluplné. *A2larm* [online]. 28. 1. 2021 [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné z: <https://a2larm.cz/2021/01/zuzana-uhde-zakladni-nepodmineney-prijem-umoznuje-promyslet-co-povazujeme-za-smysluplne>.

Všeobecný základní příjem: O základním příjmu [online]. 12. 9. 2020 [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné z: <http://www.vseobecnyzakladniprijem.cz>.

Progresivní zdanění

Progresivní zdanění znamená, že je použita různá sazba daně z příjmu na různé skupiny obyvatelstva. Základním vodítkem pro to, kdo má platit vyšší daně, je úspěšnost. Ten, komu se více daří a je úspěšnější, má odvést státu větší podíl ze svých příjmů než ten, kterému se nedaří.

Ekonomická i politická realita vytváří v tržních ekonomikách přirozené podmínky pro prohlubování nerovnosti v distribuci příjmů a majetku mezi jednotlivými obyvateli. Jedná se tak o jakýsi přirozený vývoj společnosti, ve kterém dochází k postupnému oslabování střední třídy. Progresivní zdanění naproti tomu umožňuje zmírňovat intenzitu vzestupu nerovnosti ve společnosti a zlepšovat ekonomické příležitosti pro nižší a střední třídu.

Progresivní zdanění staví na myšlence tzv. vertikální spravedlnosti. Vertikální spravedlnost znamená, že lidé s vyššími příjmy mají možnost ve srovnání s lidmi, kteří mají nízké příjmy, využít vyšší procento těchto příjmů ke zdanění, čímž bude docházet k pozitivní redistribuci bohatství ve společnosti. Progresivní daň dále vyrovnává působení dalších daní v celkové struktuře daní, především pak spotřební daně, které mají největší dopad na chudou část populace, neboť jakékoli zvýšení spotřebních daní se dotkne daleko silněji chudšího obyvatelstva než bohatšího. Uplatnění progresivních daní také zvyšuje zájem o zachování kvality veřejných služeb, které jsou z těchto daní financovány.

Daň z příjmu = daň uložená fyzickým nebo právnickým osobám, která se liší v závislosti na příslušném příjmu nebo zisku

Spotřební daň = jedna z nepřímých daní, které se uplatňují na prodej nebo používání určitého zboží, například na alkohol, tabák a energetické produkty

Zdroje

COX, Maria S., MCLURE, Charles E. Proportional, progressive, and regressive taxes. *Britannica* [online]. [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/taxation/Proportional-progressive-and-regressive-taxes>.
ULRYCH, Lukáš. Rovná daň likviduje chudé i ekonomiku. Progresivní zdanění je spravedlivější. *A2larm* [online]. 5. 2. 2020 [cit. 12. 10. 2021]. Dostupné z: <https://a2larm.cz/2020/02/rovna-dan-likviduje-chude-i-ekonomiku-progresivni-zdaneni-je-spravedlivejsi>.